

Tempel Riddaren

ORGAN FÖR TEMPEL RIDDARE ORDEN I SVERIGE OCH FINLAND

ÅRGÅNG 96

NR 4 2012

Julbeträktelse
sid 2

Gotland - ett
annorlunda land
sid 8

125 år senare
sid 11

KRUBBAN ÄR VÅRT EGET HJÄRTA

Pepparkakor, glögg, julstjärnor, ljus, julklappar, julsånger, julgran, städning, bakning och planering. Är det vad vi tänker på när vi hör ordet Jul? Men vad skulle julen vara för oss utan dessa traditioner av julklappar, julkrubba och mat? Dessa traditioner hör till vårt julfirande, men frågan blir om vi firar jul för traditionens skull eller om vi firar jul med hjälp av dessa traditioner?

Vi behöver traditionerna för att påminnas om julens innehåll. Den traditionella julmaten är i grunden vardagsmat som hörde julfastan till, som gröt och lutfisk. Skinkan och revbenspjällen blev festmaten när fastan var över och köttet färskt. Julklapparna vi ger varandra var symbol för de gåvor Jesus fick och vi påminns om Guds stora gåva till oss. Vi hyllar Gud med våra julklappar till varandra. Den stora gåvan vi har fått Jesus själv. Därför ställer vi fram julkrubban och lägger Jesusbarnet i krubban på julafton.

Det är vad julen handlar om: Jesus födelse, om hur Gud steg ner till oss.

Maria och Josef var i Betlehem. Det var fullt med folk överallt, de fick övernatta i ett stall. Medan de var där födde Maria ett barn. De bäddade åt barnet i en krubba. På ängen utanför Betlehem vallade herdar sina får. Himlen blev ljus och herdarna fick höra änglar sjunga: Ära i höjden åt Gud och på jorden fred. Herdarna skyndade sig till stallet för att se barnet i krubban. Barnet var Guds son, Frälsaren som skulle hjälpa alla. Stjärntydare från i Österlandet såg stjärnan och visste att den var ett tecken, en kung var född. De följde stjärnan. När de kom fram till stallet överlämnade de dyrbara gåvor till barnet, guld, rökelse och myrra.

Stilla och enkelt kom Guds stora gåva till oss, bara några nattarbetande herdar fick uppleva den stora händelsen. Helt omärkbart för grannar, värdshusvärd och maktha-

vare. Plötsligt fanns Gud mitt i världen, mitt bland folket, obemärkt och oväntat. Gud kommer till oss, nalkas oss även nu stilla och enkelt. Vi får ta emot de orden när vi möter Jesus i nattvardens bröd och vin och vid förlåtelseorden. För dig och till dig. Jesus kommer till dig och finns mitt ibland oss och delar vårt liv.

Kristus till jorden är kommen, oss är en frälsare född. Frälsaren är kommen för dig, till dig.

Julkrubban får påminna oss om att Betlehem är närmare än vi tror. Betlehem är där vi är, runt omkring oss. Stallet är vi själva och krubban är vårt eget hjärta där Jesus vill ta plats.

Så stilla och oförmärkt blir Guds gåva räckt, och himlen kom till jorden ner, när ingen väntat det. Vi kan ej höra stegen. Han nalkas oss ändå, och plötsligt som en okänd står han mitt ibland oss här.

Du barn av Betlehem, vi ber: Ge våra ögon ljus och rena hjärtat, att vi kan med dig bli barn hos Gud. Nu sjunger änglaskaror Guds lov, och vi med dem. O kom till oss, bli hos oss kvar, Guds son Immanuel!

Ake Hägglund.
SB Utposten i
Lövånger.
Präst i
Svenska kyrkan/EFS
i Lövånger.

Julkrubba från IM i cederträd från Jerusalem.

Tempel Riddaren

Nr 4 2012

Utgiven av:

Tempel Riddare Orden i
Sverige och Finland.
tidning@tempelriddareorden.se

Ansvarig utgivare:

Anders Wiking

Layout: Sten Lindgren

Redaktionens adress:

Tempel Riddaren
c/o Sten Lindgren
Kyrkogårdsgatan 11
263 36 Höganäs

Redaktion:

Sten Lindgren
tidning@tempelriddareorden.se
Tommy Johansson
tommy.johansson@malmo.com
Anders Perstrand
anders.perstrand@iogt.se

Adressändringar görs till S i eget Tempel

Hemsidor:

www.tempelriddareorden.se
www.tempelriddareorden.org

Kommande nummer:

Nr Manusstopp Utkom. v.

1	21/1 2013	8
2	18/3 2013	18
3	26/8 2013	40
4	28/10 2013	50

Tryck: Tryckaren Engelholm

Omslagsfoto: Mängder av
marknadsbesökare i Örsundsbro
passerade vårt informationstålt. Infor-
merande Bröder är Arne Gustavson,
Mats Valli och Gunnar Sverredal.
Foto: Åke Karlsson.

Vad är det att vara Tempel Riddare?

"Men vad är då det etiska och sociala budskapet, så som det framställs i TRO:s inre arbete? Jo, att vi skall döma oss själva, men inte varandra. Att vi ska lära känna oss själva i alla de delar och dimensioner som människan är skapad av. Att vi ständigt skall försöka stärka de goda sidorna i vår personlighet och lära oss kontrollera de dåliga. Att vi ständigt skall försöka bli bättre medmänniskor – inte i jämförelse med andra, utan i jämförelse med våra egna tidiga jag."

Ovanstående är citat ur dåvarande Högste Stor Mästare Göte Appelbergs högtidstal vid konventet i Göteborg 2001. Citatet, som är från den sista delen av talet, avslutades med *"Låt oss nu alla gå ut i våra liv med den förutsättningen att när vi ses igen om tre år till nästa GK, då vet vi lite mer om oss själva och då har vi lyckats förbättra oss lite grand."*

Broder Götes slutsats i högtidstalet borde finnas med oss ständigt som ett mantra, men hur ska vi ta oss an uppgiften? I verkligheten är vi benägna att släta över våra egna misslyckanden utan någon djupare bearbetning och i stället döma våra medmänniskor, eller som det står i Matteus (7:4) *"Och hur kan du säga till din broder: Låt mig ta bort flisan ur ditt öga – du som har en bjälke i ditt öga?"*

Genom flitigt deltagande i våra rituella möten får vi tillgång till mycket kunskap om hur vi ska tolka vår värdegrund: Sanning, Kärlek, Renhet och Trohet. Med hjälp av ritualtexter, symboler och legender åskådliggörs våra grundläggande värden och vi uppmanas ständigt att utveckla vårt eget inre Tempel i syfte att rusta oss för våra uppgifter inom

Orden, i familjen och i samhället. Vi är alla olika individer och har olika förmågor att ta till oss abstrakta värden och omsätta dessa i vårt eget liv. Ska vi växa som människor måste vi kunna översätta Ordens innehåll till vår egen livssituation. Här har vi stor nytta av utbildning och då är studiecirkeln nära till hands. Vår SKN Magnus Wihlborg har skrivit ett nytt studiematerial "Vägval. Ett studiematerial om TRO's värdegrund". I mitt eget Tempel är vi klara med en cirkel med det nya materialet och reaktionerna från deltagarna har varit mycket positiva. Materialet speglar vår värdegrund och ger goda möjligheter till fördjupande diskussioner. En intressant effekt är att det i slutet av cirkeln kom förslag från en ung broder att vi sedan skulle ta oss an studiematerialet om "Det inre Tempelbygget". Det säger något om den fördjupning som "Vägval" har gett upphov till.

Vi har tillgång till ett brett utbud av studiematerial som bl.a. fördjupar innehållet i de olika graderna och ger ökade kunskaper om våra ritualer och symboler, men vi har också studieplan för att lära oss välläsning. Studiecirkeln är en väl beprövad metod för utbildning och bör utgöra basen i vårt arbete med Ordens kunskap och Utbildning (OKU). Vid GK 2010 i Sundsvall beslutades som verksamhetsmål *"att alla Tempel årligen ska genomföra utbildning av Bröderna i Ordens värderingar och rituella arbete."* Det är inte praktiskt möjligt att alla kan delta i studiecirkel och därför är det värdefullt att studiecirkelns arbete ger upphov till Ordensföredrag i våra ritualmöten och/eller fördjupande diskussioner vid våra brödramåltider.

fortsättning nästa sida

fortsättning från föregående sida

Vi står nu snart inför ett nytt år med nya möjligheter. Det återstår inte mycket tid för stordåd under 2012. I den mörkaste årstiden får vi ett välkommet avbrott med jul- och nyårsfirande som jag önskar ska ger er alla tid till eftertanke, avkoppling och givande samvaro. Jag önskar också att vi alla försöker komma ihåg sjuka och ensamma människor bland våra egna medlemmar och i vår

närhet.

Slutligen vill jag önska er alla i TRO och TBO med familjer En Välsignad Jul och Ett Gott Nytt År med följande utmaning: När vi samlas i Visby för GK 2013 har samtliga Tempel, Utposter och Förgårdar i TRO och TBO genomfört minst en idébaserad studiecirkel under vårterminen 2013. Då ökar våra möjligheter att uppnå ande-

meningen i broder Götes mening: Att ständigt försöka bli bättre medmänskors – endast i jämförelse med vårt egna förflutna.

Text: **Per Fredheim**
Vice Stor Mästare

TR-KÖREN I VÄSTERVIK HAR LAGTS NER

TR-kören i Västervik bildades för 50 år sedan. Men när kören i början av september firade jubileum i RT S:ta Gertruds ombyggda lokaler var det samtidigt ett av de allra sista framträdandena för kören. På grund av att körens medlemstal minskat och att all fler av sångarna nu nått hög ålder har man nu tvingats upphöra.

I samband med jubileet och den officiella avskedsföreställningen hyllades broder Sölve Eriksson som varit körens dirigent och ledare under alla dessa 50 år av körmedlemmarna. RT S:ta Gertruds förre Mästare Bengt Lundgren var med i kören redan på 1950-talet innan den ens bildats. Till detta jubileum hade han skrivit ned en kort historik som berörde flera av körens höjdpunkter. En av dessa var körens framträdande vid General Konventet i Karlstad 1974.

En annan stor händelse var när kören 1981 fick sjunga in en LP "Himlarna förtälja Guds ära". Skivan blev mycket uppskattad och såldes i mellan 1 000 och 1 500 exemplar. Kören hade då drygt 30 sångare och några av sångarna ingick också i en blåsensemble. I sin histo-

rik nämnde broder Bengt två bröder som haft stor betydelse för kören, nämligen Rune Elmehed och Lars Lindström som arrangerat många av de sånger kören framfört. Rune Elmehed har också komponerat en hel del av körens repertoar.

Men TR-kören har inte begränsat sina framträdanden enbart till RT S:ta Gertruds sammankomster. Den har också framträtt och gett konserter i andra Tempel men också offentligt bland annat i olika kyrkor i och runt Västervik.

När nu kören vid 50-årsjubileet gav sin näst sista konsert var det med en känsla av vemod. Kören medverkade även 14 dagar senare då återinvigningen av Templets ombyggda lokaler ägde rum. Dirigenten Sölve Eriksson berättade att man länge och ingående diskuterat om man skulle fortsätta eller inte. Men till slut kom körmedlemmarna fram till att det nu var slut.

Kvällens toastmaster broder

Leif Hultgren, en av de bröder som från de numera nedlagda Templet Oscarsborg utgjort en förstärkning av kören, konstaterade att körens medlemsålder ligger på 71 år och att de nu 14 sångarna tillsammans har nått den aktningsvärda åldern av 1 084 år. Broder Per-Olov Ilhammar framförde körens tack till de båda veteranerna Bengt Lundgren och Sölve Eriksson. Templets nuvarande Mästare Tormod Knutsen framförde ett tack från Templet till dirigenten broder Sölve för hans värdefulla insatser för kören. I jubileet deltog cirka 50 bröder med damer. Alla var nog överens om att sångarna denna kväll var inspirerade och att kören kommer att saknas.

Text & foto: **Leif Lundqvist**

Sölve Eriksson, körens ledare i 50 år, dirigerade även vid körens sista framträdande.

MICKELSMÄSSMARKNAD I ÖRSUNDSBRO

På söndagen närmast Mikaelstdagen håller man varje år "Mickelsmässmarknad" i Örsundsbro, ett litet samhälle med ca 7 000 invånare mitt emellan Uppsala och Enköping. Marknaden har hållits sedan 1976 och sägs vara Sveriges största endagsmarknad. Ca 25 000 personer besöker marknaden varje år.

Söndagen den 30 september var det dags igen och för första gången deltog vi från Riddare Templet Sankt Erik. Vi har köpt in ett partytält som vi dekorerat med affischer och ett bord med informationsmaterial. Vi väckte stor uppmärksamhet bland marknadsdeltagarna och många kom fram och undrade vilka vi är. Vi fick då möjlighet att berätta lite om Orden och vad vi står för.

Vårt lager av informationsbroschyrer var litet, så vi kunde bara dela ut dem till besökare vi

Intresserade marknadsbesökare lämnade kontaktuppgifter för vidare information.

bedömde vara genuint intresserade av Orden. Ändå delade vi ut drygt 25 broschyrer. Fem marknadsbesökare lämnade dessutom kontaktuppgifter och ville att vi skulle ta förnyad kontakt med mer information.

Vi betraktar dagen som mycket lyckad och den har gett mer-

smak. Vi kommer framöver att delta i liknande arrangemang för att synliggöra Orden och Templet och möta intresserade medmänniskor som förhoppningsvis kan tänka sig bli Bröder i Orden.

Text: Mats Valli
Foto: Åke Karlsson

HÖGTIDLIGA MÖTEN I UMEÅ

För bröderna i RT Umeborg i Umeå blev helgen 6-7 oktober en höjdpunkt på höstterminen. Templet gästades då av företrädare för Stor Templet med reception i STG och HTG.

Motsvarande program med STICG och HTG hade Stor Templet genomfört i Örebro en månad tidigare. I Umeå var deltagarantalet stort med recipiender från hela övre Norrland. Vid lördagens möte i STG recipierade 19 bröder från Sundsvall, Östersund, Umeå, Skellefteå, Piteå och Boden. Söndagens

möte gällde HTG och där recipierade 18 andra bröder från dessa tempel samt Kiruna. Båda mötena leddes förtjänstfullt av PKM Per Fredheim som tillförordnats som SM resp HSM.

Vår utsände, som även tjänstgjorde som organist under helgen, passade på att ta en bild av Provins Kapitel Mästare Per Fredheim omgiven av recipienderna från RT Bothnia i Piteå samt Tempelns Mästare efter STG-mötet.

Text & foto: Anders Perstrand

*Främre raden:
M Sture Nilsson, Lars Hjelm, PKM
Per Fredheim, Ola Landin och Lars
Carlström.*

*Bakre raden:
Ola Lindberg och Kurt Engman.*

GOTLAND – ETT ANNORLUNDA LAND

Som du säkert redan känner till är RT S:t Hans i Visby värd för Tempel Riddare Ordens General Konvent den 31 juli t o m 3 augusti 2013.

Gotland är Sveriges största ö, men i många avseenden ett helt annorlunda land. Här finns en spännande och omväxlande

miljö där hav och land, natur och kultur, historia och nutid möts. Avstånden är korta och upplevelserna många. Gotland är värt ett besök året runt. Här nedan följer ett urval av vad du kan få ta del av förutom själva General Konventet

Visby

I tusentals år har affärsmän, patroner, vikingar, kungar och adelsmän besökt Visby. Medlemskapet i Hansan gjorde staden rik och Visby utvecklades under 1100-1200-talen till en av de mest framstående städerna i Östersjöområdet. Stadsbilden präglades av storslagen stenhusarkitektur. Omkring 200 stenbyggnader från medeltiden är idag helt eller delvis bevarade. På flera håll i staden reser sig fortfarande handelshus med ståtliga trappgavlar och gotisk fasaddekor. Typiskt för stadsbilden är också 1600-1700-talens träbebyggelse i korsvirke eller skiftesverksteknik. Visby, pärlan i havet, utsågs 1995 till ett världsarv.

Domkyrkan S:ta Maria

Den började byggas i slutet

av 1100-talet och dominerar staden. Domkyrkan och de gamla ruinerna reser sig stolta mot himlen och berättar om den tid som en gång varit. Den mest originella kyrkoruinen är nog Helge And's kyrka med sitt åttasidiga "långhus" i två våningar.

Ringmuren

Visbys stadsmur, är ungefär 3,5 km lång och 11 meter hög. Muren började byggas i slutet av 1200-talet som skydd mot främmande inkräktare, men också för att markera stadens självständighet mot den gotländska landsbygden. Ringmuren byggdes av kalksten i skalmursteknik och är försedd med tre huvudportar och fler än 50 torn.

Fornsalen

Ett besök på Fornsalen ger besökaren en bra inblick i Gotlands 8 000-åriga enastående rika historia.

Fiskargränd

Strosa gärna runt längs innerstadens många, trånga och charmiga gränder, där Fiskargränd med sina fantastiska rosor är den mest kända av dem alla.

Botaniska trädgården

Strax intill ligger Botaniska trädgården som anlades 1856. Kanske är det landets mest säregna botaniska trädgård. Förutom rosor och medeltida ruin finns här mullbär, fikon, valnötter, plataner, näsduksträd och mycket annat. Njut av en stunds svalka, avkoppling, goda dofter och fågelsång i härlig miljö.

General Konvent 2013

Almedalen

Almedalen, som en gång var den ursprungliga hamnen i Visby, är i dag en park som inbjuder till en paus med havet brusande intill. Visby har ett stort utbud av caféer, restauranger och andra nöjen, men bjuder också på många små och större butiker med ett spännande sortiment. Till exempel är det gotländska konsthantverket känt för sin goda formgivning och kvalitet.

Gotlands landsbygd

Gotland är kontrasternas ö. Du kan följa förändringen i både natur och bebyggelse under en rundtur i Tempel Riddare Ordens regi på ön.

Runtom Gotland kan du se vindpinade gamla fiskelägen, hamnanläggningar, äldre hantverks- och industriplatser som minner om förr.

Fårö

Längst upp i norr ligger Fårö, känt för sina stenmurar som ramar in det öppna landskapet, men också för kustens vidsträckta raukfält, lambgiftar (fårhus), strandbodas och naturreservatet Ulla Hau med sina enorma sanddyner. Fårö har länge lockat konstnärer, författare, politiker och filmregissörer med sitt speciella ljus, sitt lugn och sin mäktighet.

Norra Gotland

Stenindustrin har dominerat den norra delen av Gotland,

som också kallas Stenkusten, sedan urminnes tider. Än idag finns här spår av brott, kalkstensugnar och kalkbrukssamhällen. Dagens kalkstensindustri är koncentrerad till Storugnsbrottet och Cementa i Slite, en av Europas mest moderna och energisnåla cementfabriker. På norra Gotland hittar du också Lummelundagrottan med imponerande grottsalar, spännande grottgångar, intressant fossil och vackra droppstensformationer.

Mellersta Gotland och Karlsöarna

Längs västra kusten finns klippiga kalkstensklintar, klapperstensstränder och fantastiska solnedgångar. Härifrån kan du skymta Lilla Karlsö och Stora Karlsö, två fascinerande öar med storslagen natur, ovanliga växter och rikt fågelliv. Stora Karlsö är världens näst äldsta naturskyddade område. Här finns bland annat Östersjöområdets förnämsta fågelberg med 10 000-tals sillgrisslor och tordmular. Gotlands östra sida, känd för inbjudande sandstränder, savannliknande natur, hedar med enbuskar och givetvis soluppgångarnas skådespel.

Södra Gotland

Södra Gotland lockar med sin lummiga växtlighet och fantastiska ängsmarksvyer. Med lite tur får du en skymt av Gotlandsrussen på Lojsta hed. De mer eller mindre vilda russen är Sveriges enda kvarlevande inhemska hästras. På Gotlands sydspets, där vägen tar slut, finns den berömda rauken Hoburgsgubben som under årtusenden har blickat ut över havet.

Kyrkor

Kyrkorna ligger som på pärlband över hela ön. Det finns hela 92 bevarade medeltida kyrkor från öns storhetstid, var och en med sina speciella detaljer i både gotisk och romansk stil. Dessutom finns ett flertal ödekyrkor, ruiner och kapell.

Se gärna vidare i programmet för General Konventet för 2013 och väl mött på Gotland!

Text: Christer Magnusson, RT S:t Hans

Foto: Gerhard Malmros

Lärbro kyrka.

Ringmuren.

Från Medeltidsveckan i Visby.

Lambgift.

Hoburgsgubben.

Almedalen.

RT S:ta Gertruds i Västervik återinvigde sina lokaler

Det var länge sedan ett av RT S:ta Gertruds i Västervik möten var så välbesökt som när Templet i mitten av september kunde återinviga sina lokaler. Inte mindre än drygt 60-talet bröder från 14 olika Tempel, från RT Bröderna i Boden i norr till RT Molay i Ängelholm i söder, var närvarande.

Flera ledamöter i Stor Tempel Mästare Rådet och Mästare Rådet för Sveriges Södra Provins Kapitel deltog i hög tiden. Vid IG-mötet tilldelades Mästaren i RT S:ta Gertrud Tormod Knutsen Ordens Veterantecken för 25-årigt medlemskap. TR-kören i Västervik deltog nu också för allra sista gången med sång.

Fastigheten, som ägdes av Fastighetsföreningen Columbus, inköptes i slutet av 1920-talet. De två övre av de tre våningarna i byggnaden användes av Templet. I bottenvåningen fanns fabrikslokaler. Andra våningen dominerades av en stor matsal med en mycket fin utsikt över en del av hamnen. Längst upp fanns själva Tempelsalen och ett sällskapsrum. Men i och med att medlemstalet i Templet minskat stod man inför valet att sälja fastigheten eller att renovera. Mästare Rådet valde att låta renovera fastigheten.

Lägenheter på två plan

Renoveringen inleddes hösten 2011 och under våren 2012 har Templet fått hyra lokal av IOGT-NTO-föreningen. På sensommaren var ombyggnaden klar. De två nedre våningarna har byggts om till lägenheter. På övre våningen är Tempel-

salen i stort sett intakt. Däremot har sällskapsrummet nu fått samsas med kök och matsal. Dessutom har hiss och handikaptolett installerats i fastigheten.

De ombyggda lokalerna togs i bruk i början av september då TR-kören firade sitt 50-årsjubileum (mer om detta på annan plats). Officiellt återinvigdes lokalerna fjorton dagar senare. Under stor uppslutning av bröder från värdtemplet och bröder från gästande Tempel förklarade Stor Mästaren Anders Wiking lokalerna återinvigda och framförde Stor Tempels gratulationer till den lyckade ombyggnaden.

Representanter för de gästande Templen framförde också sina lyckönskningar. Tormod Knutsen, Mästare i RT S:ta Gertrud, tackade de gästande bröderna för att de hörsammat inbjudan till invigningen.

Penninggåva

Under den efterföljande brödråmåltiden fick man, på grund av det stora antalet gästande bröder, både använda festvåningen och även ta Tempelsalen i anspråk. Där hölls många tal och presenter överlämnades. Broder Christer Gyllenstrand överlämnade från RT S:ta Gertrud en blomsteruppsats till Evy Knutsen, Mästarens hustru, som tack för hennes insatser som rådgivare under ombyggnaden.

Mästaren i RT S:ta Gertrud tackade för gåvorna och önskade gästerna en säker hemfärd.

Text: Leif Lundqvist

HEDERVÄRT PRIS TILL TEMPEL RIDDARE I BORÅS

Svenningsson som sedan många år tillhört Riddare Templet Veritas i Borås, har som hobby ägnat sig åt forskning om "Folkkonst ur skålnallens fässing under tre sekler".

Detta arbete har bland annat resulterat i en bok utgiven 2011 på eget förlag och med titeln "Vackert svarvat – skönt målat". Kungliga Gustav Adolfsakademien för svensk folkkultur i Uppsala har uppmärksammat detta. Nu tilldelas Svenningsson ett pris ur Anders Diös fond. I motivering till priset sägs bland annat att "mångårig forskning om den västgötska gårdfarihandeln redovisas".

Priset utdelades i samband med Akademiens högtidssammanträde i rikssalen på Uppsala slott den 6 november. En extra krydda till priset är, att även donatorn, storbyggmästaren Anders Diös, var Tempel Riddare och recipierade i RT Veritas år 1915. Från år 1927 tillhörde dock Anders Diös RT S:t Erik i Uppsala.

Anders Diös, född 1891, kom från fattiga förhållanden i Våmhus i Dalarna. Genom finansiellt stöd från Anders Zorn kunde Anders Diös studera till byggnadsingenjör vid dåvarande Tekniska Elementarskolan i Borås 1911-1914.

Text: Björn Wennerberg

STORTEMPELHELG HOS RT MÄSTER OLOF I ÖREBRO

För bröderna i RT Mäster Olof var helgen 1 – 2 september ett verkligt ”kick off” för höstterminen, då Templet gästades av Stor Templet med reception i STICG och HTG.

Bröderna i RT Mäster Olof kände sig mycket hedrade av att stå som värdar för alla gästande bröder dessa två dagar. Båda sammankomsterna var väl besökta med ett 80-tal deltagande bröder vardera dagen. Till vår glädje kunde vi se vår Tempelsal fylld båda dagarna.

I lördagens möte och reception i nionde graden gavs oss temat ”Broderskap och medmänniska” att meditera över. Tio bröder från sju olika Tempel recipierade och fem bröder fick utöver dessa mottaga insignierna efter att tidigare deltagit i reception. Högtiden leddes av Stortemplets ämbetsmän med tjänstgörande SM Jarl Öman som Mästare.

Att erhålla tionde gradens röda kors med just ”Korset” som tema och mål var för de 37 recipienderna från 13 olika tempel ett viktigt steg; steg som med tillbakablickar förde oss till ett viktigt mål efter många års ”tempelvandring”. Ämbetsbröder från Stortemplet med VSM Per-Ingvar Krantz som Mästare ledde söndagens högtid. Vid efterföljande brödramåltid talade HSKN Stig Gustafsson främst till recipienderna om Korset och vad det står för och vill påminna oss om.

Bröder som stannade över i Örebro från lördag till söndag bjöds på trevlig ”klubbafton” med en kvällsvandring i den närliggande Stadsparken och njöt av dess blomsterprakt. I

PKM Jarl Öman tillsammans med lördagens recipiender i STICG.

kulturresevatet Wadköping intill fick bröderna en liten bild av ”Gamla Örebro”. Det blev en uppskattad kväll inte minst som den bjöd på fullmåne.

HSKN Stig Gustafsson talar engagerat om korset och dess symboliska värde för oss att begrunda.

Serveringsdetaljen under dagarna sköttes förtjänstfullt av våra yngre duktiga providörer RT Mäster Olof. SM Anders Wiking tackade RT Mäster Olof för förtjänstfull värdskap och riktade ett speciellt tack till providörerna. För recipienderna talade Daniel Wikholm, som tackade för dagens berikande högtid.

Text: Lars-Olof Egefalk
KN i RT Mäster Olof

NYA MEDLEMMAR

RT Concordia, Stockholm

Javier Beltran,
Gregorius Makris

RT Felicia, Göteborg

Hans-Olof Persson

RT Veritas, Borås

Christoffer Jacobsson

RT Bröderna, Boden

Sven Kohkoinen

RT Balder, Halmstad

Robert Boman

RT Umeborg, Umeå

Jonas Strandberg,

Mathias Blomberg,

Fredrik Rönnbäck

Anders Magnusson

RT Finlandia, Helsingfors

Karl-Anders Rongain

**ADRESS-
ÄNDRINGAR
GÖRS TILL
SEKRETERAREN I
DET EGNA
TEMPLET**

SKR meddelar följande valnämnder

Fastställdes ledamöterna i valnämnden för Stor Templet för Sverige och Finland.

HDG Sven Selander, RT Jämtborg, sammankallande
HTG Sven-Erik Lilja, RT Wästmannia
HDG Björn Wennerberg, RT Veritas
HTICG Kjell Öberg, RT Concordia
HDG Tore Litborn, RT Bonitas

Sveriges Mellersta Provins Kapitel

HTG Sven Erik Lilja, RT Wästmannia, sammankallande
HTICG Kjell Öberg, RT Concordia
HTG Åke Tunman, RT S:t Eskil

Sveriges Norra Provins Kapitel

HDG Sven Selander, RT Jämtborg, sammankallande
HTG Bertil Nilsson, RT Bothnia
HTICG Henry Forsgren, RT Umeborg

Sveriges Södra Provins Kapitel

HDG Björn Wennerberg, RT Veritas, sammankallande
HTICG Roland Hellén-Halme, RT Gregorius
HDG Tore Litborn, RT Bonitas

KUNGÖRELSE

Första gången

Stor Templet för Sverige och Finland av Tempel Riddare Orden

STOR TEMPLET
sammanträder till Stor Tempel möte
i Visby torsdagen den 1 augusti 2013

Vad Ordens Lag stadgar om Stor Tempel möte
återfinns i Kapitel III

Anders Wiking
SM

Bengt Davidsson
SKR

MELLERSTA, NORRA OCH SÖDRA PROVINSKAPITLEN

sammanträder till ordinarie Provins Kapitel möten
i Visby torsdagen den 1 augusti 2013

Vad Ordens lag stadgar om Provins Kapitel
möten återfinns i Kap III

Jarl Öman   **Per Fredheim**   **Per-Ingvar Krantz**
PKM i MPK   PKM i NPK   PKM i SPK

Eive Andreasson   **Anders Perstrand**   **Axel Olofsson**
PKKR i MPK   PKKR i NPK   PKKR i SPK

Efter att ha arbetat på Tempel Riddare
Ordens Tillbehörsexpedition i 14 år har
jag med ålderns rätt (91 år) nu
bestämt mej för att sluta.

Det har varit en intressant tid och jag haft
många trevliga kontakter med bröder i
våra olika Tempel och Utposter inom
Tempel Riddare Ordens hela
verksamhetsområde.

Tack alla bröder för den här tiden. Kanske
vi ses på Konventet i Visby nästa sommar.
Det blir i så fall mitt 17:e Konvent.

Med önskan om FSV
Rune Fredemo

ORDENS PATRIARKER

RT Molay, Ängelhom

Erling Alkmar, Göte Nilsson

RT Ariel, Falun

Torsten Forsling, Bertil Jacobsson

RT Laurentius, Linköping

Henrik Kjellgren

125 ÅR SENARE

Onsdagen den 26 oktober år 1887 introducerade den endast 28-åriga ingenjören Emil O. Johansson "The Temple of Honor" vid ett litet möte i Gränna.

Johansson hade så sent som i maj samma år själv reciperat i denna Orden i USA, där han då var bosatt. Vid detta första möte i Gränna deltog endast 5 bröder, inklusive Johansson själv. De övriga fick nu avlägga sitt ordenslöfte. De nya bröderna uppvisade en enastående entusiasm och påbörjade omedelbart arbetet med att tillverka utrustning som behövdes i ordensarbetet. Man vidareutvecklade också den ritual som Johansson själv hade översatt efter sin extremt korta tid i den amerikanska Orden.

Kosmopolit och entreprenör

Vem var då denne unge man som tog detta, för oss, så viktiga initiativ?

Han föddes i Ryssland. Fadern, som också var ingenjör, kom från Uppland. När Emil var 13 år gammal flyttade familjen till USA, men återvände via Sverige till Ryssland redan året därpå. Under sin uppväxt undervisades Emil av privatlärare från Tyskland, Frankrike och Ryssland.

Sin tekniska utbildning fick han vid Väg- och Vattenbyggnadskåren i Jekaterinburg. Efter att ha fullgjort sin värnpliktstjänstgöring i Sverige flyttade han ensam över till USA, för att under några år arbeta med framställning av kartor för järnvägsbyggen.

Han gick tidigt in som medlem i IOGT. År 1883 var han tillbaka i Sverige och var här med om att bilda IOGT-loger i Visby och Söderhamn. Uppenbarligen

hade han en anseelig förmåga som agitator. Han återvände till USA i början av 1887. Det står klart att Emil Johansson var en person med många strängar på sin lyra. Han gick in med full kraft för det som för tillfället engagerade honom. Idag kallar vi personer med hans läggning och kapacitet för "entreprenörer". En entreprenör brukar man skämtsamt definiera som "maniskt positiv", det vill säga en person som ser möjligheterna men bortser från svårigheterna.

Stödet från Orden i USA

Man kan ju fråga sig hur det var möjligt att denne nyinvigde broder omedelbart kunde få uppdraget att föra över Orden till ett nytt språkområde. Sanningen är nog den att han visserligen talade med några bröder om sina avsikter, men genomförde detta på eget bevåg. Det är tydligt att han måste ha brutit mot i stort sett varenda paragraf i den då gällande Ordens Lag. Trots detta fick han i efterhand accept från dåvarande Supreme Council, även om det dröjde till slutet av april året därpå.

Jag måste erkänna att jag idag är mycket tacksam över att de amerikanska bröderna var så toleranta och vidsynta. Annars hade Orden knappast existerat idag.

Kan vi lära något av allt detta i dagens situation?

Ja, jag tror att vi i alla fall bör fundera något på vårt nuvarande arbetssätt. Vad är det som styr utvecklingen? Hur ska vi bevåra Orden och dess värderingar för framtiden?

Då och då har jag funderat över vad det beror på att vår

Emil O. Johansson

Orden idag är begränsad enbart till det skandinaviska språkområdet. Nog måste det väl finnas människor även utanför detta område som delar våra värderingar? Sporadiskt har vi mycket riktigt också fått önskemål om att starta ordensavdelningar utanför vårt nuvarande område. Tyvärr har det inte blivit något av detta. Kanske är det så att vi har fastnat i svårigheterna redan innan vi sett möjligheterna och fördelarna?

Vi ser också att rekryteringen av nya bröder går trögt, trots att officiell statistik visar att andelen unga män som väljer att helt avstå från alkohol ökar. Återigen kanske vi bör titta på exemplet Emil Johansson. Han var nyinvigd i Orden när han tog den med sig till Sverige. Det är nog så, att man efter de omtumlande upplevelsena från invigningen också vill förmedla dessa upplevelser till sina vänner. Delad glädje är ju dubbel glädje. Med detta vill jag ha sagt att brödernas första tid i Orden är väldigt viktig för Ordens utveckling.

fortsättning nästa sida

125 år senare

RT SILVERMALMEN LANTHANDLARE I RUNHÄLL

När RT Silvermalmen började se över sina kostnader för lokalen i Sala, upptäcktes snart att deras likvida medel inte skulle räcka många år till. Hyran hade höjts till mer än det dubbla per månad och det gjorde att man började leta efter en ny lokal.

Lanthandeln i Runhäll, två mil utanför Sala, hade gått i konkurs. Fastigheten innehöll bra lokaler för Tempel Riddarna. Bottendelen som varit affär och personalutrymmen skulle kunna byggas om till tempel-lokaler. På ovanvåningen finns en uthyrd lägenhet på cirka 130 kvadratmeter och hyran täcker utgifterna för fastighetens drift.

Det blev snabba beslut om att göra affären med konkursförvaltaren som begärde 390 000 kronor i köpeskillning. Templet hade bankkontakter med Handelsban-

ken som lovade att ställa upp med ett lån på 300 000 kronor men det tog lite tid att ordna alla papper. Konkursförvaltaren hade satt upp ett datum som tidsfrist för att affären skulle kunna bli av. Templets egna medel räckte inte långt och en del av dem satt fast i fonder. Några bröder och Stor Templet ställde upp med att låna

ut pengar tills banklånet var klart. Så inom tidsfristen på mindre än en vecka var pengarna ordnade och affären i hamn.

Nu blev det full fart med att ställa iordning lokalerna för den nya verksam-

heten och allt var klart till invigningen den 16 september.

Att RT Silvermalmen vågar ta detta stora steg med nya lokaler beror på att man har en gynnsam tillströmning av nya medlemmar. Nu med billigare och bra lokaler känns det bra att satsa på rekrytering och se framåt.

Text: **Bo-Göran Löwén**

fortsättning från föregående sida

Vi bör försöka identifiera entreprenörerna inom vår Orden och hjälpa dem att utnyttja sin speciella förmåga. Vi är alldeles för många som bara ser svårigheterna. Risker är då att bröder med entreprenörsegenskaper betraktas som krångelmakare och stöts bort. Alltför ofta hör man argumentet att vi är en Orden och att detta ställer krav på ett hierarkiskt arbetssätt och ett gediget regelverk. Men detta är inte något framgångsrecept för att nå nya bröder.

För den enskilde är det mycket viktigare att få del av den gemenskap, livsvisdom och värme, som förmedlas vid våra möten. Vi är alla bröder. Vår syster-orden, Tempel Byggare Orden, som ju fortfarande är en ganska ny företeelse, visar hur framtidstro och initiativ kan göra underverk i Emil Johanssons anda.

Tack Emil för Din avgörande insats och för Ditt goda exempel!

Text: **Kent Alm HSKR**

Faktaunderlaget till denna artikel har hämtats från Efraim Almgrens: "Tempel Riddare Orden Norden", 1962.